

ΓΚΙΚΑΣ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

Δεν έχουμε δει ακόμη το τέλος

Ενα χρόνο μετά τα πρώτα κρούσματα πτωχεύσεων στα στεγαστικά δάνεια υψηλού κινδύνου, η διεθνής χρηματοοικονομική κρίση συνεχίζεται παρά τις πολλαπλές παρεμβάσεις των κεντρικών τραπεζών. Η κρίση ήδη έχει έως σήμερα οδηγήσει σε απομειώσεις των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζικών ιδρυμάτων ύψους \$175 δισ., ενώ αν η αγορά κατοικίας στις ΗΠΑ σταθεροποιηθεί, υπολογίζονται επιπλέον απομειώσεις της τάξης των \$ 225 δισ. στη διάρκεια του 2008.

Οι τιμές, όμως, των κατοικιών στις ΗΠΑ, που έχουν ήδη πέσει περίπου 12%, αναμένεται να συνεχίσουν την καθοδική πορεία τους, πιθανόν διπλασιάζοντας τη μέχρι σήμερα πτώση, γεγονός που θα επιδεινώσει ακόμα περισσότερο την κρίση. Αναγκαστικά στη διάρκεια του 2008 οι τράπεζες θα προβούν σε αυξήσεις κεφαλαίου καθώς και σε μείωση του ενεργητικού τους της τάξης του ενός και πλέον τρισ. δολαρίων μόνον στις ΗΠΑ. Οι επενδυτές από την άλλη πλευρά έγιναν πιο συντηρητικοί στις αποτιμήσεις τους. Συνεπώς, η ευφορία της πε-

ρασμένης εβδομάδας στα διεθνή Χρηματιστήρια είναι εύκολα αναστρέψιμη. Θα είμαστε σε θέση να μιλήσουμε με βεβαιότητα για το τέλος της κρίσης μόνον προς το 4ο τρίμηνο του 2008, όταν η οικονομία των ΗΠΑ ξεφύγει από την ύφεση, η οποία συνήθως ακολουθεί με υστέρηση τη μείωση των επιτοκίων και το δημοσιονομικό πακέτο.

Ο κ. **Γκίκας Α. Χαρδούβελης** είναι καθηγητής στο Τμήμα Χρηματοοικονομικής & Τραπεζικής Διοικητικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς & οικονομικός σύμβουλος ομίλου Eurobank EFG